

[Clausager.]

Laanet bruges til dit og til dat. Men det er ikke nok, der er nævnt. Det kan være meget prisværdigt at hindre Gældsstigning, men jeg synes, man maa i nogen Grad overlade det til dem, der søger om Laan, og dem, der skal bevilge Laan, at varetage dette Hensyn. Det er, som sagt, ikke nok, de Undtagelser, der her er nævnt. Jeg skal tage et Eksempel ud fra Livets Virkelighed. En Landmand har ikke ret megen Gæld paa sin Gaard, han kan let faa mere; han har en voksen Søn, der skal i Erhverv, han køber Ejendom til ham, og der skal en kontant Udbetaling til, som den gamle skal hjælpe til med. Hvorfor skal han gaa andre Steder hen og laane, naar han kan faa en fornuftig Forøgelse af sit Kreditforeningslaan og faa billige Penge paa den Maade? Jeg synes, det er urigtigt i den Grad at slaa Bom for et saadant fornuftigt Foretagende. Eller maaske er der ikke Tale om hans Søn eller andre Børn; den omtalte Mand er maaske ældre og tænker sig, at inden længe maa han spænde fra. Han kan købe et Hus, en Villa et eller andet Sted, men han kan ikke skaffe sig kontante Penge til Udbetaling, naar han ikke maa forøge sin Kreditforeningsgæld; som ellers kun er lille. Jeg kan ikke tro, at det er Ministerens Mening at ville genere det praktiske Liv paa disse forskellige Omraader. Der maa kunne lukkes lidt mere op, saaledes at Bestemmelsen ikke bliver saa generende, som den er i dette Tilfælde.

I § 6 er nævnt, hvorledes man letter Rentydelsen eller Ydelsen for de Kreditforeningslaan, der ikke faar Fordel af Konverteringen: 3, 3½ og de gamle 4 pCt. Serier. Jeg har paa Fornemmelsen, at det knapt er saa favorabelt som i det forrige Forslag, men der er dog antydning, at der gives en Lettelse af ¼, og det kan under visse Omstændigheder stige til ½. Jeg kan ikke afgøre, om det er bedre eller ringere end det tidligere Forslag, men det er en Sag af ikke ringe Betydning for de ikke saa faa Mennesker, der sidder med Laan, som ikke kan konverteres, og som i og for sig ogsaa sidder haardt i det. Saa det er et Forhold, vi sikkert til sin Tid maa skænke en Del Opmærksomhed i Udvalget.

Jeg gaar saa et Stykke længere frem, idet jeg ikke opholder mig ved de mindre Ting, og kommer til § 12, der omhandler en ny Nedsættelse af Renten for Indskud i Banker og Sparekasser. Se, hvad gøres nu det for? Ja, det gøres selvfølgelig for at styrke Konverteringen, det er klart. Jeg kan ikke se nogen anden fornuftig Begrun-

delse, da jo dog ingen vil irritere Sparerne; det foreslaas kun for at styrke Konverteringens Gennemførelse. Det er aabenbart, at der skal være et Spillerum mellem Indskudsrenten og saa Obligationernes Rente, det er klart; Obligationernes Rente maa ligge noget højere end Renten for Indskud i Banker og Sparekasser, for at Folk skal faa Lyst til at købe Obligationer, det forstaar jeg fuldt vel. Saa vidt jeg husker, var den Margin, der var mellem Obligationens renten og Renten af Indskud i Banker og Sparekasser, ½ pCt., da vi sidst konverterede, i 90erne. Det er muligt, den skal være en lille Smule større nu, af forskellige Grunde, men det bliver den jo ogsaa, da Renten nu er 3—3½. Det kan ikke være, fordi man vil tage en Skat af Sparerne. Det er dog vist slaaet fast, at vi fra alle Sider kun har det Formaal at styrke Konverteringen, og Forslaget kan heller ikke fra Regeringens Side skyldes, at man vil tage en Skat. Det vilde man ved det forrige Forslag, det husker vi nok, Forslaget om Landbrugets Gældsforhold, der skulde de paagældende af med ¼ af deres Sparepenge. Men det er der ikke Tale om her, og det udtaler jeg min Anerkendelse af, det er dog rart, at der altid er noget; man kan takke for! Men i det Øjeblik, vi slaa det fast, at det ikke er for at tage en Skat af Sparerne, at det ikke er for at genere Sparerne, at det kun er for at styrke Konverteringen, dette foreslaas, saa kan det dog kun gælde nye Indskud, og det kan dog kun gælde nye, store Indskud. Der er dog ingen, der for fuld Alvor kan mene, at det har Gnist af Forbindelse med Konverteringen, om der kommer Sparere vandrende med 50, 100 eller 125 Kr. Nej, det er de store, løsslupne Kapitaler, fremkommet ved Obligationssalg, som der kan være Tale om at faa fat paa i denne Forbindelse, det maa da være Meningen.

Der er en Ting, der gør, at det ikke er rart at komme til at røre ved dette Forhold, for der foreligger jo et Løfte til Sparekasserne, da vi gennemførte den sidste Konverteringslov, et Løfte om, at for saa vidt de vilde aflevere deres højtforrentede Obligationer, saa skulde der ikke blive rørt ved Indlaansrenten, medens Konverteringen stod paa. Og dette Løfte fra Nationalbanken har Handelsministeren konfirmeret, det har han undertegnet, idet han skriver:

„Jeg er enig med Banken i, at der ikke under Udførelsen af den omhandlede Konvertering bør foretages Ændringer i den ved Lovgivningen bestemte Indlaansrente i Banker og Sparekasser.“
Undertegnet: Hauge. Jeg ved, at For-